

Fiscaliteiten

Belastingplan 21e eeuw: het boxensysteem en enkele wijzigingen in de sfeer van de IB-ondernemer en het aanmerkelijkbelangregime

Mr. Drs. J.W.H. van Zadelhoff

Op 14 september jl. was het dan zover: de presentatie van het Belastingplan 21e eeuw door de Minister en de Staatssecretaris van Financiën. Daarmee staan we aan de vooravond van een ingrijpende herziening van de huidige Wet op de Inkomstenbelasting 1964. Aangezien deze wet op tal van punten niet meer 'bij de tijd' werd geacht, zijn in het laatste regeerakkoord afspraken gemaakt over een noodzakelijk geachte herziening. Invoering van het wetsvoorstel wordt beoogd op 1 januari 2001.

De doelstellingen van het Belastingplan 21e eeuw luiden als volgt:

- verbreding en versterking van de belastinggrondslag;
- vereenvoudiging van de regelgeving;
- bevordering van de werkgelegenheid;
- bevordering van de economische structuur in Nederland;
- bevordering van de concurrentiekracht van Nederland;
- verlaging lastendruk op arbeid (binnen een rechtvaardige en evenwichtige inkomensverdeling);
- bevordering van de emancipatie en de economische zelfstandigheid van burgers;
- levering van een bijdrage aan een duurzame economische ontwikkeling.

De grote omvang en impact van de voorgestelde wijzigingen en het zeer korte tijdsbestek¹ maken het onmogelijk om in deze rubriek het gehele belastingplan de revue te laten passeren. De keuze is gemaakt voor een korte beschrijving van een aantal saillante wijzigingen in de sfeer van de IB-ondernemer en in de sfeer van het aanmerkelijkbelangregime².

Vooreerst zal echter een korte beschrijving worden gegeven van hetgeen als meest ingrijpende wijziging in de inkomstenbelasting kan worden betiteld: de invoering van het zogenaamde 'boxensysteem'. Deze wijziging kan mede grote gevolgen met zich meebrengen voor de financieringspolitiek van (beurs)vennootschappen.

1 Invoering 'boxensysteem'

In het boxensysteem wordt een onderscheid gemaakt tussen de verschillende inkomensbestanddelen van natuurlijke personen. De boxen kennen allen een eigen tariefstructuur. Box 1 omvat winst uit onderneming, inkomsten uit arbeid, periodieke uitkeringen en inkomsten met betrekking tot de (eerste) eigen woning. Voor deze box gelden de nieuw voorgestelde tarieven³. Box 2 omvat de winst uit aanmerkelijk belang. Voor deze winsten gaat een tarief gelden van 30%, hetgeen een verhoging inhoudt van 5 procentpunten ten opzichte van het huidige tarief. Alle overige vermogensbestanddelen (aandelen, spaarrekeningen, tweede woningen et cetera.) vallen onder de werking van box 3. De belastingheffing binnen deze box verloopt op een bijzondere wijze. In box 3 wordt namelijk geen rekening gehouden met het *werkelijke* rendement dat met de spaar- of beleggingsactiviteiten wordt behaald, doch wordt uitgegaan van een *forfaitair*

Mr. Drs. J.W.H. van Zadelhoff RA is onderzoeker bij het Center for Company Law en doet onderzoek naar de fiscale, juridische en jaarrekeningrechtelijke aspecten van splitsing van vennootschappen. Hij is tevens wetenschappelijk adviseur van het fiscaal vaktechnisch bureau van PricewaterhouseCoopers NV.

rendement. Dit rendement wordt berekend over de waarde in het economisch verkeer van de bezittingen⁴ van de belastingplichtige minus de waarde in het economisch verkeer van schulden⁵. Het forfaitair rendement van dit geheel (voorstel: 4%) wordt vervolgens belast tegen een *vast* tarief (voorstel: 30%).

Met de invoering van het boxensysteem (met name box 3) wordt beoogd om aan allerhande fiscale constructies hun werking te ontnemen. Binnen het huidige systeem levert het onderscheid tussen belaste vermogensinkomsten/onbelaste vervreemdingswinsten immers enorme arbitragemogelijkheden op. Talloze financiële producten zijn tot op heden ontwikkeld om zo optimaal mogelijk gebruik te maken van het genoemde onderscheid. Als voorbeeld gelden de vermogensgroefonds waarbinnen (normaliter belaste) opbrengsten van beleggingen worden 'getransformeerd' tot onbelaste vermogenswinsten bij verkoop van de participatie(s) in het groefonds.

Met de introductie van het forfaitair rendementsregime wordt aan dergelijke constructies een einde gemaakt. Tegelijkertijd wordt overigens een einde gemaakt aan een algemeen fiscaal uitgangspunt, namelijk dat belastingheffing over *reëel genoten* inkomen behoort plaats te vinden. Het nieuwe regime introduceert hiervoor in de plaats een tweetal ficties: zowel het *tijdstip* van heffing, als de *omvang* van het voordeel worden ingrijpend aangepast. Feitelijk kan gezegd worden dat hierdoor de weggevalen vermogensbelasting wordt gecompenseerd door de introductie van een forfaitaire heffing van 1,2% (30% x 4%).

De invoering van het forfaitair rendementsregime heeft niet alleen aan de opbrengtzijde gevolgen, doch ook aan de kostenzijde van de belastingplichtige. Kunnen onder het huidige belastingstelsel onder voorwaarden de *werkelijk betaalde* kosten in aftrek worden gebracht tegen het marginale belastingtarief (soms 60%), onder het nieuwe regime kunnen kosten die verband houden met het vermogensbestanddeel *niet* in aftrek worden gebracht. Financieringsrente kan slechts op indirecte wijze voor een klein gedeelte in aftrek komen: bij de bepaling van de waarde van het vermogen van de belastingplichtige worden zowel de bezittingen als de schulden in

aanmerking genomen (afgezien van enkele vrijgestelde bezittingen). Bij een totaal aan bezittingen van f 100.000 zorgt de aanwezigheid van schulden van f 20.000 voor een 'aftrek' van $4\% \times f$ 20.000 tegen een tarief van 30%. Het meerdere aan betaalde rente is derhalve niet aftrekbaar.

Een ander gevolg van de invoering van het boxensysteem is dat verliezen uit de ene box *niet* kunnen worden verrekend met winsten uit een andere box. Een aanmerkelijkbelanghouder die zijn aandelen met verlies verkoopt, kan deze verliezen *niet* compenseren met (forfaitaire) inkomsten uit beleggingen of met inkomsten uit arbeid. De verliezen kunnen slechts worden verrekend met toekomstige winsten uit aanmerkelijk belang. Overigens wordt voorgesteld om de huidige achtjaarsverliescompensatietermijn te laten vervallen. Hierdoor kunnen deze verliezen tijdens het leven van de (oud)aanmerkelijkbelanghouder niet meer 'verdampen'.

Het feit dat aandeelhouders/natuurlijke personen niet meer voor het werkelijke dividend worden belast, kan ingrijpende gevolgen hebben voor de financieringspolitiek van beursvennootschappen. Onder het huidige stelsel zorgen de hoge marginale inkomstenbelastingtarieven ervoor dat bedrijven geen impuls hebben om tot uitdeling van dividenden over te gaan. Winstaan-groei in de vennootschap kan voor de groep aandeelhouders/natuurlijke personen zonder heffing van inkomstenbelasting plaatsvinden; bij verkoop van de aandelen blijft de aangroei belastingvrij⁶.

Onder het nieuwe stelsel is er daarentegen geen verschil meer tussen de uitkering en de inhouding van winsten van de vennootschap. Er is sprake van fiscale neutraliteit. Verwacht mag worden dat er hierdoor in de toekomst *meer* winst zal worden uitgekeerd, die vervolgens weer voor herinvestering in andere bedrijven beschikbaar komt. Hierdoor wordt een efficiënte werking van de kapitaalmarkt bevorderd. Bestuurders van beursvennootschappen zullen in de toekomst nauwkeuriger verantwoording moeten afleggen over hun voorstel een groot gedeelte van de winst te reserveren voor herinvestering in de vennootschap, aangezien de aandeelhouders een fiscaal indifferente positie hebben.

2 Wijzigingen in het IB-ondernemersbegrip

Het Belastingplan 21e eeuw kondigt een belangrijke wijziging van het IB-ondernemersbegrip aan. Om in het huidige systeem in aanmerking te komen voor de ondernemersfaciliteiten, volstaat het om gerechtigd te zijn tot het vermogen van een onderneming⁷. Dit heeft tot gevolg gehad dat tal van beleggingen zodanig werden ingekleed dat aan deze voorwaarde werd voldaan. Een bekend voorbeeld hiervan zijn de zogenaamde *scheepvaart-CV's*.

In het nieuwe systeem wordt als ondernemer aangemerkt de belastingplichtige voor wiens rekening een onderneming wordt gedreven én die rechtstreeks aansprakelijk is voor schulden van zakelijke crediteuren. Deze aansprakelijkheids-toets vormt een nieuw vereiste voor het IB-ondernemerschap. De belastingplichtige dient derhalve zelf jegens crediteuren van de onderneming aansprakelijk te zijn voor de schulden die in het kader van de onderneming zijn aangegaan. Een enkele interne draagplicht tot het bedrag van de inbreng – zoals bij commanditaire vennootschappen het geval is – is derhalve niet voldoende. Daarmee worden belastingplichtigen die louter gerechtigd zijn tot het vermogen van een onderneming in beginsel uitgesloten van het ondernemerschap. Ook is niet voldoende dat de belastingplichtige op grond van huwelijksvermogensrecht aansprakelijk is voor schulden ter zake van de onderneming van zijn of haar (huwelijks)partner.

Voor een beperkte groep belastingplichtigen die slechts medegerechtigd is tot het vermogen van een onderneming is een uitzondering gecreëerd. Het betreft hier vormen van medegerechtigdheid die een rechtstreekse voortzetting vormen van het ondernemerschap bij bedrijfsopvolging, erfopvolging of echtscheiding. Een IB-ondernemer die bijvoorbeeld in het kader van een gefaseerde bedrijfsopvolging bij de onderneming betrokken blijft (bijvoorbeeld als commanditair vennoot), hoeft hierdoor vooralsnog niet over te gaan tot eindafrekening over de stille reserves⁸. De ontvangen winsten blijven voor deze 'pseudo-ondernemer' winst uit onderneming vormen. Hij komt echter slechts in aanmerking voor een deel van de ondernemings- en ondernemersfaciliteiten.

De groep medegerechtigden die niet kwalificeren als IB-ondernemer en tevens niet aan deze

uitzonderingssituatie voldoen, vallen in box 3. Het vermogensaandeel zal in dat geval worden betrokken in de grondslag voor de forfaitaire rendementsheffing, ongeacht de hoogte van de vergoeding die zij ontvangen voor de terbeschikkingstelling van kapitaal. Mocht deze vergoeding onzakelijk zijn ten opzichte van de beherend vennoten dan kan de fiscus aanpassing van deze bedragen bewerkstelligen.

3 Wijzigingen in het winstregime voor IB-ondernemers

Het winstregime voor IB-ondernemers wordt op een aantal punten aangepast. Zo vormt de Fiscale Oudedagsreserve (FOR) voortaan een onderdeel van de fiscale winstbepaling. In het huidige systeem biedt de FOR een extracomptabele aftrekpost, waarover vele jaren later soms onverwachte afrekening dient plaats te vinden. In het nieuwe systeem zal de FOR op de fiscale balans komen te staan, waardoor het belastinguitstelkarakter van de post duidelijker tot uitdrukking zal komen.

Onder de noemer *ondernemersaftrek* worden voortaan gegroepeerd: de zelfstandigenaftrek, de aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk en de meewerkaftrek. Om in aanmerking te komen voor deze ondernemersaftrek dient onder meer te worden voldaan aan het *uren criterium*. Hiervoor is vereist dat de voor werk beschikbare tijd grotendeels wordt besteed aan de onderneming en dat tevens een minimumgrens van 1225 uur op jaarbasis wordt overschreden⁹. Nieuw is dat in bepaalde samenwerkingsverbanden aan de toepassing van dit uren criterium stringenter eisen zullen worden gesteld. Indien het gezien de werkzaamheden van de belastingplichtige niet gebruikelijk is dat hij of zij in een samenwerkingsverband met derden zou worden opgenomen, worden deze werkzaamheden buiten beschouwing gelaten. Deze beperking ziet met name op de man/vrouw-firma's en de 'ondermaatschappen' waarbij een van de partners slechts enige ondersteunende werkzaamheden verricht. Voorbeeld: de ondermaatschap tussen een architect – lid van een architectenmaatschap – en zijn/haar partner, waarbij laatstgenoemde voor de architect ondersteunende administratieve werkzaamheden verricht. Ook indien beiden als ondernemer kwalificeren, komt degene die

ondersteunende werkzaamheden verricht niet in aanmerking voor de ondernemersaftrek en voor de FOR.

Een andere voorgestelde wijziging in het winstregime van de IB-ondernemers betreft de berekening van de (extra) aftrek in verband met scholings- en investeringsuitgaven. Onder het huidige systeem worden de uitgaven in samenwerkingsverbanden (zoals bijvoorbeeld een vof of een maatschap) berekend *per ondernemer*. Vanwege het degressieve karakter van deze stimuleringsmaatregelen – hoe hoger het bedrag, des te minder extra aftrek – biedt deze opdeling een groot voordeel ten opzichte van kapitaalvennootschappen waarin meerdere partners samenwerken. In deze vennootschappen wordt immers het *totale* bedrag als basis voor de betreffende faciliteit genomen. In het voorstel wordt ook bij samenwerkingsverbanden buiten de kapitaalvennootschap (zoals de vof en de maatschap) voortaan rekening gehouden met het *totaalbedrag* van de investering alvorens de faciliteit per ondernemer wordt toegekend.

Als laatste belangrijke wijziging kan worden vermeld de opheffing van de *stakingsfaciliteit* en het bijzondere tarief bij staking (1999: 45%).

4 Overige inkomsten uit arbeid

Ten aanzien van inkomsten uit activiteiten waarover geen loonbelasting wordt ingehouden, zoals bijvoorbeeld inkomsten uit freelance-werkzaamheden, wordt voorgesteld om het winstbepalingssysteem van *goedkoopmansgebruik* van toepassing te laten zijn. Opbrengsten worden in de toekomst niet meer op kasbasis belast doch op basis van het realisatiebeginsel. Uitgaven dienen te worden toegerekend aan de juiste perioden.

De freelance-werkers worden door deze wijzigingen behandeld *alsof* zij winst uit onderneming genieten. Om die reden zullen zij in de toekomst een administratie van hun activiteiten moeten bijhouden. De ondernemersfaciliteiten zoals de investeringsaftrek, de willekeurige afschrijving, de scholingsaftrek, de doorschuiffaciliteiten, de FOR en de ondernemersaftrek zijn echter *niet* op hen van toepassing. Indien de werkzaamheden een bescheiden omvang hebben en zich van jaar tot jaar geen grote verschillen in

vorderingen en schulden voordoen, kan de administratie overigens op kasbasis worden bijgehouden.

Gevolg van de introductie van goedkoopmansgebruik in deze categorie is dat er bij staking van de activiteiten *afrekening* dient plaats te vinden over de stille reserves die zijn opgebouwd. Mocht de belastingplichtige in de loop van de tijd kwalificeren als IB-ondernemer dan kan de gehele balanspositie als beginbalans voor het ondernemerschap gelden. Daardoor wordt tussentijdse afrekening voorkomen.

5 Samenvattend ten aanzien van ondernemers/winst uit onderneming

De vorengenoemde wijzigingen brengen een complex geheel van veranderingen met zich mee ten aanzien van het IB-ondernemerschap en de post winst uit onderneming. In onderstaande opsomming wordt gepoogd hier enige lijn in aan te brengen.

Voor de kwalificatie van opbrengsten als 'winst uit onderneming' is allereerst een positief antwoord nodig op de vraag of er sprake is van een organisatie van kapitaal en arbeid. Is hiervan geen sprake, dan kunnen de opbrengsten kwalificeren als 'resultaat uit overige werkzaamheden'. Voor de bepaling van de hoogte van het inkomen dient te worden aangesloten bij de regels van goedkoopmansgebruik uit de winstsfeer. Hoewel deze aansluiting voor de winstberekening is gemaakt, kan *geen* beroep worden gedaan op ondernemings- en ondernemersfaciliteiten.

Is er daarentegen sprake van een organisatie van kapitaal en arbeid, dan doet zich de vraag voor of deze *voor rekening van* de belastingplichtige wordt gedreven en of de belastingplichtige aansprakelijk is voor schulden betreffende de onderneming. Als dit het geval is, dan kwalificeert de belastingplichtige als *ondernemer* en kan in beginsel een beroep worden gedaan op ondernemings- en ondernemersfaciliteiten. Hierbij geldt een uitzondering voor ondernemers in een samenwerkingsverband:

waarbij de werkzaamheden van de ondernemer zozeer verschillen met de werkzaamheden van de medevenoot dat het ongebruikelijk is dat de ondernemer in eenzelfde samenwerkingsverband met derden ook zou worden

opgenomen. Als voorbeeld geldt hier de man/vrouw-firma, waarbij een van twee ondersteunende werkzaamheden voor de ander verricht; waarbij de ondernemer diensten verricht ten behoeve van de onderneming die door de medevenoot wordt gedreven met een derde. Als voorbeeld geldt hier de eerder genoemde 'ondermaatschap' tussen een architect (lid van een architectenmaatschap) en zijn vrouw, waarbij duidelijk is dat de vrouw nimmer tot de architectenmaatschap zou worden toegelaten.

Deze twee uitgezonderde groepen ondernemers kunnen *ondanks* hun eventuele ondernemersstatus *geen* beroep doen op de ondernemersaftrek en op de FOR.

Is de belastingplichtige slechts *medegerechtigd* tot het ondernemingsvermogen, dan is het *niet* mogelijk om als ondernemer te kwalificeren. In beginsel valt het aandeel van de belastingplichtige in het ondernemingsvermogen (en daarmee de opbrengsten) onder het forfaitair rendementsregime. Een uitzondering wordt echter gemaakt voor medegerechtigden wier medegerechtigdheid rechtstreeks een gevolg is van hun eerdere ondernemerschap. Als voorbeeld kan worden gegeven de ex-ondernemer die na zijn 'pensioenering' een bepaalde tijd als commanditair vennoot bij de onderneming betrokken blijft. De opbrengst van zijn aandeel kan – na positieve keuze binnen de categorie 'winst uit onderneming' – blijven vallen. Daardoor hoeft hij niet direct tot eindafrekening over te gaan en kan hij aanspraak blijven maken op enkele faciliteiten.

6 'Oortse' kostenaftrek

Het in 1997 gewijzigde 'Oortse' kostenregime blijft na 1 januari 2001 volledig in tact¹⁰. Alle uitgaven binnen de onderneming voor de posten drank, voedsel, genotmiddelen, representatie, congressen, seminars, symposia, excursies en studiereizen blijven in beginsel voor 90% aftrekbaar. De aftrekbeperking van 10% geldt zowel voor IB-ondernemers als voor kapitaalvennootschappen met daarin een of meer werkzame aanmerkelijkbelanghouders. De beperking kan ongedaan worden gemaakt indien per ondernemer of werkzame aanmerkelijkbelanghouder een bedrag van f 3200 (1999)¹¹ bij de winst wordt

opgeteld. In dat geval zijn de voorgaande posten derhalve voor 100% aftrekbaar. Met de 10%-beperking of de forfaitaire bijtelling wordt beoogd een forfaitair bedrag aan privé-gebruik uit de kosten te elimineren. De berekening vindt gemakshalve plaats over de *totale* uitgaven binnen de onderneming, hetgeen tot gevolg heeft dat er geen boekhoudkundige scheiding gemaakt hoeft te worden tussen uitgaven voor de ondernemer en uitgaven voor de rest van het personeel.

In het Belastingplan 21e eeuw wordt dit systeem weliswaar voorgezet, maar wordt tevens voorgesteld om de aftrek van reis- en verblijfkosten die de *IB-ondernemer* maakt in verband met cursussen, seminars, symposia, excursies, studiereizen en dergelijke, te *maximeren* tot een bedrag van f 3306 per jaar. Deze aftrekbeperking kan worden voorkomen indien de ondernemer aanmelding maakt dat het gezien de aard van zijn werkzaamheden noodzakelijk is deze cursussen e.d. te volgen. De reis- en verblijfkosten van cursussen die de ondernemer in het buitenland volgt doch die ook in Nederland kunnen worden bijgewoond, zijn in het vervolg dus tot een maximum per jaar aftrekbaar. Gevolg van deze voorgestelde maatregel is dat de IB-ondernemer alsnog in zijn administratie een duidelijk en controleerbaar onderscheid zal moeten maken tussen de cursusuitgaven voor hemzelf en voor de rest van het personeel. Deze aftrekbeperking geldt eveneens voor kapitaalvennootschappen met één of meer werkzame aanmerkelijkbelanghouders.

7 Wijzigingen in het aanmerkelijkbelangregime

Het in 1997 geïntroduceerde aanmerkelijkbelangregime blijft in het Belastingplan 21e eeuw in de kern volledig intact. Wel heeft de Staatssecretaris van Financiën de gelegenheid te baat genomen om een groot aantal technische wijzigingen door te voeren. Bespreking van al deze wijzigingen gaat het doel van deze bijdrage te buiten; een drietal wijzigingen zal aandacht krijgen.

In de eerste plaats wijzigt het tarief van box 2 (aanmerkelijkbelangheffing) van het huidige percentage van 25% naar 30%. Deze verhoging is in het licht van de voorgenomen verlaging van de toptarieven in de inkomstenbelasting opmerkelijk

te noemen. Dit kan het beste worden geïllustreerd aan de hand van een voorbeeld.

Stel, BV X drijft een onderneming in ijzerwaren. De heer Spijker heeft 100% van de aandelen van BV X, waardoor hij een aanmerkelijkbelangpositie heeft. Als BV X in enig jaar een winst van f 100.000 behaalt, wordt deze winst met 35% vennootschapsbelasting afgeroomd. Indien het resterende bedrag (f 65.000) wordt uitgekeerd als dividend (ervan uitgaande dat is voldaan aan de vennootschapsrechtelijke vereisten) aan de heer Spijker, vindt een 'aanvullende' heffing in box 2 plaats van 30%. Van het uitgekeerde bedrag blijft daardoor f 45.500 over. De totale effectieve belastingdruk bedraagt in dat geval 54,5%. Zou de onderneming door de heer Spijker zelf worden gedreven als IB-ondernemer, dan bedraagt de marginale belastingdruk in de *hoogste* tariefgroep volgens de voorstellen 52%! Daarnaast kan de IB-ondernemer aanspraak maken op enkele ondernemersfaciliteiten, waar een directeur-groootaandeelhouder of zijn vennootschap geen beschikking over heeft.

Men zou als kritiek op bovenstaande reken-som kunnen opwerpen dat de winst in de BV niet direct hoeft te worden uitgekeerd, waardoor uitstel van ab-heffing mogelijk is. De contante waarde van deze toekomstige heffing (bij verkoop van de aandelen in de vennootschap) is allicht veel lager dan de in het voorbeeld gehanteerde 30%, waardoor men automatisch op een lagere effectieve belastingdruk zou uitkomen. Hierbij moet echter in ogenschouw worden genomen dat ingehouden winsten in de vennootschap verder zullen renderen tegen een heffing van 35% vennootschapsbelasting. Winsten die worden uitgekeerd als dividend zullen bij de aandeelhouder vervolgens in het regime van forfaitair rendement gaan vallen, hetgeen een vaste heffing van (30% x 4%) op jaarbasis oplevert ongeacht de hoogte van het *werkelijke* rendement.

Voornoemde berekening maakt duidelijk dat er *geen* algemene uitspraken kunnen worden gedaan over de effectieve belastingdruk voor aanmerkelijkbelanghouders. In de praktijk zal iedere situatie op zijn eigen merites moeten worden beoordeeld voordat een uitspraak kan

worden gedaan of de keuze voor de BV (nog steeds) een voordelige is.

Een tweede wijziging in het ab-regime betreft de 'meesleepregeling'. Indien een aanmerkelijkbelanghouder een vermogensbestanddeel rendabel maakt door dit direct of indirect ter beschikking van de vennootschap te stellen, wordt dit vermogensbestanddeel tot het aanmerkelijk belang gerekend. Dit heeft tot gevolg dat reële winsten behaald op dergelijke vermogensbestanddelen bij vervreemding tegen 30% worden belast. De opbrengsten uit de verhuur van een dergelijk vermogensbestanddeel vallen eveneens onder het aanmerkelijkbelangregime, waardoor ook hier een heffing van 30% optreedt.

Als derde belangrijke wijziging kan worden vermeld het feit dat verliezen uit aanmerkelijk belang voor onbepaalde tijd ter compensatie naar voren kunnen worden geschoven. In het huidige stelsel was compensatie slechts gedurende een termijn van acht jaar mogelijk.

NOTEN

1 De brondocumenten die voor deze rubriek zijn gebruikt verschenen vlak voor sluitingsdatum van de kopij. Wetsvoorstelnummer: 26 727.

2 Er wordt in dit stuk *geen* aandacht besteed aan het overgangsrecht. Tevens wordt afgezien van bronvermeldingen.

3 Voorgesteld wordt overigens om het hoogste tarief te verlagen tot 52%.

4 Bepaalde bezittingen (waaronder inboedel, privé-auto en plezierjachten) worden hiervan vrijgesteld.

5 Schulden die niet reeds zijn gerelateerd aan box 1 of 2.

6 Gemakshalve wordt er vanuit gegaan dat de winstaangroei zich volledig terug laat zien in een stijging van de koers van het aandeel.

7 Mits deze onderneming *niet* wordt gedreven door een rechtspersoon of door een zogenaamde 'open-CV'.

8 Het betreft een keuzemogelijkheid. In andere gevallen vindt eindafrekening op de gebruikelijke wijze plaats.

9 Voor starters gelden minder stringente voorwaarden.

10 De uitgaven ter zake van de akten van de ondernemer worden overigens weer aftrekbaar.

11 Artikel 8a, lid 8, Wet IB 1964.